

બના મે જહાંદાર, જહાં આફરી.

(દિબાચો.)

હજારો શુક છે તે પાક પરવર હીંગારના કે જેણે કુલ જહાન, પેદા કીધી છે. જે તમામ જગતનો માલીક છે. જેણે આ જગતમાં હરેક ચીજ ઉપર આદમ-જાદ યાને માણસને સરહારી આપી છે. અને સર્વથી વધારે કીમતી રત્ન અઘ્લ તો અઘ્લ આપી છે. અને તેજ અઘ્લથી કાળાં માથાંનાં માનવી શું નથી કરી શકતા? વીસમી સદીમાં હજારો હુન્નરની ઉચલપાઠલ થઈ તેમાં “સીનેમા”ના હુન્નરે બસ કમાલ કરા નાંખી છે. તમામ મહેનતથી થાકેલા ઈનસાનને ખાતર બે લાકની મોજમજહુનું સાધન ખાસ “સીનેમા”જ છે. તેમાં સર્વથી મુખ્ય બાબત “ફીલમો”ની છે કે જેની ઉપર તમામ “સીનેમા”ના બીજનેસનો આધાર છે. કારણ કે સારી ફીલમો હોય તોજ સીનેમાનો બીજનેસ સુધારી શકે આ અઢના “કવીન વિક્ટોરીયા સીનેમા” કે જે ફક્ત આઠ મહિનાનું હતું બળક છે જેણે પોતાની “ઓપર્નીંગ નાઈટ” યાને શરૂઆત ‘સાલમો’ પ્રેડીઆ” મારશેલા” આતીશે ઈસ્ક” “સરકસની સુદરી” વીગેરે નામ ચીન ફીલમોની સાથે “બ્લેક બોક્સ” “દશશાબનો હલ્લો” “જુહોરા” જેવી નામચીન સીરીયલોથી કીધી છે. અને જેની તારીફ સુરતની સીનેમાની શોખીન પ્રજાએ જાળજા કાંધી છે. જેથી અમોને કાંઈક નવું કરી બતાવવાની ઉલટ થઈ છે તેટલા માટેજ “બસ સીઝન માટે” નામચીન ફીલમ મેકર “પાથે”ની “ગેબી મહદગાર”ની અતી પાવરફુલ સીરીયલ સુરતની શોખીન પ્રજા સનમુખ મુકોએ છીએ કે જે મેળવવા માટે અમને ખરચનો ભારે ભોગ આપવો પડ્યો છે. પણ આશા છે કે સુરતની શોખીન પ્રજા (કવીન વિક્ટોરીયાના માનવંતા પેત્રનો) હુમોને જે આશરો આપતી આવી છે તેથી વધુ આશરો આપશે તો અમે અમારી મહેનતનો અને ખરચનો બહોલો મળી ચુકેલો સમજીશું. અને અમને ઉમેદ છે કે પરવર હીંગારની મહેરબાનીથી એક એકથી ચઢીયાતી સીરીયલ ફીલમો સુરતની કદરદાન પ્રજા સનમુખ રબ્બુ કરીશું.

લી૦ માલીક,

“કવીન વિક્ટોરીયા સીનેમા.”

લેખક:—બી. બી. પટેલ ઉર્ફે “અખતર.”

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

(ગુજરાતી કાવ્યોર્થસિદ્ધિ સમાજ)

અનુક્રમાંક. ૬૮૭૦ ચોથાક

પુસ્તકના નામ: કોલા મહાગાન

તારીખ ૬ - ૬

ગેબી મદદગાર.

પ્રકરણ ૧૭ મું.

“ અફસોસ હમકો છોડો ક્રીસ વાસ્તે ચલે,
“ ક્રીસ વાસ્તે યહાં આએ ચોર ક્રીસ વાસ્તે ચલે. ”

ખાલી થયેલી ધર્મશાળાની માફક જીવ વગરના પડેલા મુડલા તરફ જોઈ પુકારતી હતી—આક્રંદ કરતી—તે જવાન બાનુ રડતી હતી, તેણીના લખોપતિ ખાવિંદનું ખુન થયું હતું, અને તીજેરીમાંથી જવેરાત ગુમ થયું હતું, ફક્ત તેના બદલામાં મુડલાના હાથમાં ખુની તરફથી એક નાની ચીઠી મુકાયેલી હતી, જેમાં લખેલું હતું કે,

“ ગરીબોને સતાવનાર શખસોને દુનિયાપર રહેવાની જરૂર નથી, ને તેથી આ ગરીબોને સતાવનાર લખોપતિનું ખુન કરવામાં આવ્યું છે. ”

લી. લાક્ષીંગ મારક યાને ગેબી મદદગાર.

અફસોસ, લાક્ષીંગ મારક એક ખુની, હા, એમજ છે, ચીઠી બરાબર તેનીજ સહીની હતી, ને નીચે ખુરખાની નીશાની હતી, હવે શું સંશય.

તુર્તજ પોલીસો પણ દોડી આવ્યા, ને આ મરનાર ન્યુયોકનો એક આગેવાન શ્રીમંત હોવાથી તપાસનું કામ ઘણીજ ત્વરાથી ચાલ્યું, ને આ મરનારની વિજ્ઞાપ કરતી, પતિને ઘેરમાંથી જગાડવા મિથ્યા પ્રયત્ન કરતી, મોહરદારને ધીરજ આપી પોલીસનો વડો સર ગોલ્ડનને ત્યાં ગયો, કેમકે આ ખુન કરનાર લાક્ષીંગ મારકને સર ગોલ્ડનના ઘર સાથે સારો સંબંધ છે, તે એક ન્યુયોકના લોકોમાં જાણીતી વાત હતી.

જાણે નિર્દોષ બેલજીયમપર ઝતુની ઝાલીમ જરમનો ધસારો લઈ જતા હોય, તેમ તે પોલીસના સીપાહીઓ સર ગોલ્ડનના ઘરપર લાક્ષીંગને પકડવા ધસી આવ્યા, ને “ લાક્ષીંગ મારક ક્યાં છે? તે કોણ છે? વિગેરે બાબતપર સવાલો કરતાં સર ગોલ્ડનની તેઓ ઉલટ પાલટ તપાસ લેતા લાગ્યા, જાણે કેમ આ બચકર ખુનમાં સર ગોલ્ડનનો હાથ હોય તેમ.

“ હું તમોને ખાત્રીથી કહું છું કે તે લેડી ખુરખાવાળાનું ખરું નામ કામ તો હું પણ નથી જાણતો, છતાં એટલું તો મહારા અંગત અનુભવથી કહી શકીશ કે એ લેડી માણસ કદી આવું કર્પણ કામ તો નહીંજ કરે. ” સર ગોલ્ડને છાતી ઠોકી, લાક્ષીંગ મારકને નિર્દોષ જાહેર કરતાં પોલીસના તડાને જણાવ્યું.

“હા, કહ્યું તે ખરું હોય, ને તમે ધારો છો તેમ લાક્ષીંગ નિર્દોષ હોય, ને આ તેને નામે કંઈ કરપીણ બદમાશે આ કામ કરવું હોય, તોપણ એક કાયદાની રૂએ અમારે તે શકમંદ શખ્સને કાયદાની કસોટીએ તો ચલાવવોજ નોંધવો ને તેથી અમે તમારા ઘેરમાં અત્યારે શોધખોળ ચલાવીશું, જે માટે અમેને માફ કરજો, ” જરા નમ્રપણે પણ મક્કમ ઠેરાવ રહ્યું કરતાં પોલીસના વડાએ કહ્યું, ને તુતંજ ગોલ્ડનને લઈ દરેક રૂમ તપાસતો જે પોલીસ સાથે મીસ મારગેરી જ્યાં બેઠી હતી તે ઓરડામાં પોલીસ વડો આવી પહોંચ્યો, કે જે વખતે મારગેરી કંઈક ગભરાયેલી હોતી હતી.

તેણીએ તુતંજ પોતાના મનપર કાણુ મેળવી લીધો, ને પોલીસના વડાએ જે જે પ્રશ્નો પુછ્યા, તેના જવાબ નકારમાં વાળતાં કહ્યું કે “બુરખાવાળો લાક્ષીંગ મારક કદી ખુન કરે નહીં, છતાં તે અત્યારે ક્યા છે? એ હું નથી જાણતી, ” પણ હજુ તેણી આ શખ્સો જોડવા પુરા કરે, એટલામાં ધરના બટલાર ફાંકતો ફાંકતો આવ્યો, ને પોલીસના વડાએ કહ્યું કે હમણાં મેં આ ઓરડામાંથી લાક્ષીંગ મારકને બાબુના ઓરડામાં જતાં જોયો.

બટલારે કાચું કાપ્યું, ને તે સાંભળી જેટલી મારગેરી ચમકી તેટલોજ પોલીસ વડો પણ ચમક્યો, તેણે મારગેરી સાંસુ શકની નજરથી નોંધ તુતંજ બટલારના કહેવા મુજબ બાબુના ઓરડા તરફ તેઓ દોડતા હતા, એટલામાં પીવાના નીચે એક કાળો આગર દેખાયો, એ તે ભેદી બુરખાવાળોજ હતો.

મીલાડો જેમ ઉદરપર ત્રાપ મારે, તેમ પોલીસ વડાએ આ ભેદી શખ્સપર ત્રાપ મારી, પણ પારાની માફક તે હાથમાં આવવા પહેલાં ઉડી ગયો, ને થાપ આપી અજબ ચુકતીથી છટક્યો, પોલીસ કમીશનર તો આંખો ફાડી હાથ ધસતોજ રહ્યો, પણ એટલામાં એક ફાસીએ આવી ખમર આપી કે બુરખાવાળો સેફેટરી ડેવીડના ઓરડામાં ધસી ગયો છે.

પોલીસ ફોજ ત્યાં દોડી, પણ અફસોસ અંદર જતાંજ સેફેટરી ડેવીડ હાથપગથી મજબુત બંધાયેલો મળ્યો આવી હાલત તેની કોણે કરી એ પુછતાં તેણે જણાવ્યું કે તે ભેદી શખ્સને હું પકડવા ગયો એટલામાં નેણે મારા આ હાલ કર્યાં.

મારગેરી તો એ નોંધ ડેવીડની મશકરી કરતી ખુબ હસવા લાગી, જ્યારે પોલીસ વડો તો ખીજયલો બુંડ જેવું મોઢું કરી મારગેરીને દમ ભરાવા લાગ્યો, ને તેણીએજ બુરખાવાળાને નહસાડવામાં મદદ કરી, એવું તહોમત સુકી તે બાબાને ગભરાવા લાગ્યો, પણ તેજ વખતે ડેવીડ તેણીની મદદે આવ્યો, ને કમીશનરને કડાકીમાંજ કહ્યું “ખબરદાર, તમે જો એ નિર્દોષ બાબાને જો હવે એક પણ અક્ષર કહ્યો છે તો, જાઓ, કાયદેસર કોર્ટમાં કામ ચલાવજો, મહેરબાની કરી તમારી જાન નાં ચલાવો.”

કમીશનર છેડાઈ ચાલ્યો ગયો, જ્યારે એકલી રહેલી મારગેરી અને ડેવીડ વચ્ચે આ બનાવથી, આ એકાંતથી, ફરી નવી દોરતી બમી, વળી મારગેરી પેલા ભેદી બુરખાવાળાને હાથે યરેલાં આ કાઉન્ટ એસ્પર્સ સાથે ડેવીડની મનાઈ છતાં વીશ્વાસ સુકી પ્યાર કરી તેનું બચાંકર પરીણામ જોયા પછી પસ્તવતી શરમાતી, ડેવીડને કંઈક વધુ ચાહવા શીખી હતી, પણ ફરી કંડા પડેજો.

ઈશકને તાંને ગરમાગરમ કરવાની હજી મુખી તેણીને તક મળી નહોતી, આજે મળી ને તે બંને પ્રેમનાં અનુરાગી જવાન છવડાં-મસ્ત બનતાં ડેવીડે જરા ઠપકાના વણવથી હસતાં કહ્યું.

“ફરી કેમ મુજથી આંખ મીલાવી આવી,”

“ઉરબુલુ ઇશકની આજ ફરી સળગાવી.”

પણ-તે હસ્યને ઠપકો વ્હાલી માથુકના અડપલામાંજ અળપાઈ ગયો. હુપાઈ ગયો, ને જેમ મુરઘાની સામેથી ચપળ મુરઘી ન્હાસે, તેમ ન્હાણી હરવાએ બંધ કરી મારગેરીએ ડેવીડને અંદર પુરી દીધી; બધું કેમ આ મુવાન અલેલી બાળા ડેવીડને મુગોજ જવાબ દેતી હોય કે “હવે તો મ્હે તને મ્હારા હૃદયમંદીરમાં પુરી દીધો છે.”

પ્રકરણ ૧૮ મું.

બીપનજીજ ખાટીકા, ફીરત જલજત્ર કુહારન,
છબી શીતલ તરૂં છાંય, બીબીધ કેલ બીહારન.

ઝાડની કુંજે અને વાડીયોમાં ફરવું, ફરતાં ફરતાં ઉડતા પાણીના કુવારાનો ખુદાર લેવો, ઝાડની શીતળ છાયાતળે ઉભા રહેવું, અનેક પ્રકારના જલક્રિડાનાં વીહાર કરવા, એ સરખા ઉમ્મરનાં આશક માથાકને ગ્રીષ્મઋતુમાં ગમે છે. ને તેથીજ તે ઉડતા કુવારાની નજીક પુરશી ગોઠવી કૌમારબાળા મારગેરી પાછળ અંકપલાં કરી રહેલા આશક ડેવીડને વધુ ગમ્મત આપતી, વાતને વાતમાં ઉડાવતી, બિને ક કરતી, કટાક્ષ મારતી હતી.

કંઈ કંઈ વાતો થઈ, પ્રેમની લાગણીયો ઉભરાઈ, ને તે જાનબુલાં આશક ચાશુકને જગતની શુદ્ધ ન રહી, એટલામાં એક પત્રિકા લઈ નોકર હાજર થયો, કે જે પત્રિકા મારગેરીના નામની હતી.

આ એકાએક નોકરના આગમનથી તે બંને વચે ચાલેલી પ્રેમફીટા બંધ પડી, મારગેરીએ તે ચીઠી લઈ ખોલી વાંચી તો તેમાં લખેલું હતું કે, મીસ મારગેરી.

વૉર્શીંગટન હાઉસ નંબર ૬૩ ની રૂમમાં તું એકલી આની મને તુર્તજ મલી બ, હું બીમાર પડ્યો છઉં.

લી. લાર્ફીંગ મારક-ગેબી મહદધાર.

આ ચીઠી વાંચતાં મારગેરીનું હીલ ચીંતાતુર બન્યું, તેનું મુખ ઠરમાઈ ગયું, તેણી તુર્તજ ઉઠી અને આ પોતાના હૃદયના બચાવનાર આ બહાદુર શખ્સની સંજ્ઞાળ લેવા-બને તો સારવાર કરવા તથ્યાર થઈ. તેણીએ લાર્ફીંગની અવિલી ચીઠી ફાંસી ટુકડા કર્યા, ને એ કોણની ચીઠી છે? તેમાં શું લખેલું છે? એ બાજુના સ્વાલો કરતાં આશક ડેવીડને પણ હાલ નહીં હતાં તેણીયે મોટર તથ્યાર કરવા નોકરને આજ્ઞા કરી.

ચીઠા વાંચી તેણીમાં થયેલા આ એકાએક ફેરફારે ડેવીડને ચંકાશીલ બનાવ્યો, તે ચાલાક આશકે મારગેરીએ ચીઠીના ટુકડા કરી સમગ્રી તરફ ફેંકતા એક બાજુમાં ઉડી ગયેલા ચીઠીના ટુકડાપર નજર કરીને તે ચીઠી પર લાર્ક્સિંગની ખુરખાની નીશાની જોઈ તે સમજી ગયો, કે આ લાર્ક્સિંગની જ ચીઠી છે, ને તેથી તે એકદમ મારગેરીને જતી અટકાવી બોલ્યો “મારગેરી, હીયર, તું લાર્ક્સિંગ પર વીશ્વાસ મુકતી નહીં, તેણે ચીઠીમાં શું લખ્યું છે તે મને કહે.”

પણ નહીં, તેણીએ ડેવીડના બોલવાની આ વખતે ઠરકાર કરી નહીં, હા ખરું હતું કે તેણી ડેવીડને આહાતી હતી, પણ પેલા ઘડી ઘડી બચાવ કરનાર ભેદી ખુરખાવાળાથી બીજો નંબર, ને તેથીજ તેણી આ ખુરખાવાળાને બીમાર સમજી ડેવીડની શીખામણ માનવા ઉભી ન રહેતાં તુર્તજ તર્ધ્યાર થઈ આવેલી મોટરમાં ઉપડી ગઈ.

તેણીના જવા પછી ચીંતાતુર બનેલા ડેવીડે હજુ સમગ્રની બાજુમાં ચીઠીના ટુકડા તપાસ્યા, ને એક ટુકડાપર “વોર્શીંગ્ટન હાઉસ નંબર ૬૩ નો રૂમ”-અધુરું વાક્ય વાંચતાં તે ચાલાક સંકેતરી સમજી ગયો, કે નક્કો આ સ્થળે તેણીને લાર્ક્સિંગે બોલાવી હશે, ને તેથી પોતે પણ ટોપી પહેરી એક ભાડેની મોટરમાં તે હાઉસ તરફ ગયો.

રસ્તામાંજ તેને મારગેરીની ખાલી બાડી સહાએ મળી, ને તે જોઈને તો ડેવીડનો વહેમ પાકેો થયો, ને તેણે તાકીદે પોતાની મોટરવાળાને મોટર હંકારવા હુકમ કર્યો. પવનવેગે ઢોડતી ગાઠી ભેતભેતામાં તે વોર્શીંગ્ટન હાઉસ નજીક આવી કે એકજ કુદકે કુદી ડેવીડ તે ઘરના આટલાપર ચઢી ગયો.

તે ત્રેસઠ નંબરના ચોરડા તરફ દેડ્યો, ને તે વીશાળ મકાનમાંથી તદ્દન ખાંચામાં આવેલો આ ૬૩ નંબરનો ચોરડો ડેવીડે તાકીદે શોધી કાઢ્યો, ને દરવાજાની કાટમાંથી અંદર નજર કરી તો આહા, તેનું લોહી ઉઠળી આવ્યું, કેમકે મારગેરીને કેઠ કરી ચોરડાની અંદર લીગર અને તેના બેડીદારો હસતા હતા.

ત્યારે શું, લાર્ક્સિંગ મારકના નામથી મારગેરીને લીગરે ફસાવી હતી ? હા એમજ હતું. તે હુચ્ચાએ જ્યારે પોલીસમાં ગોઠવાયેલા એક પોતાના મળતીયાના મોઢેથી બણ્યું કે પેલા ન્યુયૉર્કના એક તાલેવંતના ખુની તરીકે જ્યારે પોલીસ લાર્ક્સિંગને પકડવા ગોઠવનને ઘેર ગઈ, ત્યારે મારગેરીએ પોલીસને થાપ આપી લાર્ક્સિંગને નહસાડી મુક્યો.

આ વાત સાંભળતાજ લીગરે ઠપપના કરી લીધી કે મારગેરીને ખુરખાવાળા વચ્ચે ભરત્રાસજનક સંબંધ હોવો જોઈએ, ને તેથી ખુરખાવાળા લાર્ક્સિંગને નામેજ તેણીને ફસાવા તે હુચ્ચાએ આ કારસ્તાન કયું, લાર્ક્સિંગની ખુરખાની નિશાનીવાળી મહોરછાપ તો લીગરે થોડા દહાડાપરજ તર્ધ્યાર કરી હતી, કેમકે પેલા ખુનના કેસમાં તે છાપનો ઉપયોગ કર્યો હયો હતો, ને લીગરના બેડીદારોએજ પેલા લખોપતિ શાહુકારને છુટી મારી નાંખી તેના હાથમાં આ લાર્ક્સિંગની બનાવટી મહોરછાપવાળો ચીઠા મુકી, લાર્ક્સિંગ પર આરોપની બળ બીછાવો હતી. તેજ મહોરછાપવડે આ વખતે મારગેરી પણ ફસાવી હતી.

સેક્રેટરી ડેવીઝે એક પળમાંજ બધું સમજી લીધું, ને હવે દુશ્મનોના હાથમાંથી મારગેરીને છોડાવા કયો રસ્તો લેવો ? એ વીચાર કરે એટલામાં તો જેમ પાણીની જળો અંદર પડેલા પાડને વળગી પડે તેમ એક જળોના જેવી ઝનુની બહા (ઓરત,) ડેવીઝને વળગી પડી, તેના શરીર સાથે ચીકટી બુમ પાડવા લાગી, કે જેની બુમથી અંદર બેઠેલા લીગર ને તેના બેડીદારો બહાર ધસી આવ્યા, ને, ડેવીઝને પકડી લીધા.

આ ઓરત લીગરનાજ પક્ષની હતી, તેણે ડેવીઝને આમ બહારથી એકાએક આવી સપડાવ્યો તો ખરો, પણ તેથી ડેવીઝ ઉશકેરાયો, તેણે પોતાની પીસ્તોલ નો ઉપયોગ કર્યો, કે જે પીસ્તોલથી ઘાયલ લીગર પુરાણા બડની માફક જમીન પર તુટી પડ્યો,

પોતાના વડાને ઘાયલ થયેલો જોઇ બહમારો જવાળામુખી પહાડની પેઠે ક્રોધથી સળગી ઉઠ્યા, ને સઘળાએ સામટો ધસારો કરી ડેવીઝને પકડી લીધો, ને મારગેરીની સાથે તેને પણ બાંધવામાં આવ્યો, જ્યારે બાકીના બહમારો, ઘાયલ થવાથી બેભાન થયેલા લીગરને એક બીજા છુપા મથક તરફ ઉપાડી ચાલ્યા.

તે આ નવા બેડી મકાનમાં આવી ફેટલીક રસાયની દવાની સારવારથી લીગર શુદ્ધીમાં આવ્યો, કે તુર્ત તે ઝનુની ગાલીમે પોતાના બેડીદારોને પુછ્યું, કે “ડેવીઝ ને મારગેરીનું શું કર્યું”

“તેઓને બાંધી ઓરડામાં બંધ કરી ગયાસને પાછલ જોત્તી છે, તેથી એ બંને સાથેજ ગ્યાસથી ગુંગળાઈ મરશે” ડેવીઝ ને મારગેરીને કેદ કરી પાછળથી આવી પહોંચેલા હુઆએ કહ્યું,

“અયે બેવકુદ, છંછેડાયલા સાપને તે” સાંઢસામાંથી છુટો મુકયો, કેમકે એ હુઆ સેક્રેટરી નક્કો કંઈક યુક્તિ કરી છટકી જશે, એને તો મારીજ નાંખવો હતો, ચાલ બા જલ્દી ને હજુ પણ પેટી ઝેરી ટયુબમાંથી કામ પુરું કર” લીગરે છેડાઈ કહ્યું.

અને તે વડાની આજ્ઞા અમલમાં મુકવા તુર્તજ તે ડેવીઝ ને મારગેરીનું મારી નાંખવાનું કામ અધુરું મેલી આવેલો સેવક ઉભો થયો, ને પાઈપમાંથી ઝેરી બાણ ફેંકવાના સર્વ સાધન લઇ તે ફરી પેલા કેદખાનાં નજીક આવી પહોંચ્યો તો અફસોસ, લીગરે કરેલી કદપના મુજબ સેક્રેટરી ડેવીઝે નળ જોલી નાંખી વેશિંગ્ટન હાઉસના નિચેના બાડુતોનું ધ્યાન ખેંચ્યું હતું, ને હમણાં તે બાડુતો દર નંબરના રૂમનો દરવાજો તોડવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યાં હતાં

આમ છતાં આ ઉશકેરાયેલા લીગરના મળતીયાએ હીમ્મત ન હારી ને પાછળનાં દાદરથી તે કેદખાનાની બારી નજદીક ગયો, ને પેલું ઝેરી તીર ડેવીઝને મારગેરી તરફ ફેંક્યું, પણ ડેવીઝે મારગેરીની આડે પોતાનું શરીર ધરી તેણીને બચાવી લીધી, ને બંને ઝેરી તીર પોતાના અંગ પર લેતાં

આશકતણે આ દેહ હો, કુરબાન માશુકની પરે
જેવાં દીવાની જ્યોતમાં પ્રેમી પતંગે જઇ બળે

એમ કહેતાં જણે મસ્ત આશકોનો રસ્તો લેકોને કહી દેખાડતો હોય, તેમ દેખાળાંગી મારગેરીની દેહ લતાપર ડેવીઝ ઝેરી તીરની અસરથી ભેજાન થઇ તુટી પડ્યો, એટલામાં બાણ ખોલ્યું પછીનું કવીન વિક્ટોરીઆ કહેશે,

પ્રકરણ ૧૬ મું.

“ઓ, બેવકુફ તારી તીર મારવાની ગફલતથી દુશ્મન ડેવીડ બચી ગયો.” એક ચીઠી વાંચી ગુસ્સાથી લોગર પેલા ડેવીડપર તીર ફેંકનાર સામે જોઈ પુકાર્યાં ને તેજ વખતે નહોં તે જીવને જોખમે લાયકર કામ કરી આવેલા સેરકને લોગર આખો ને આખો ખાઈ જતે. કોણ બાણે શું કરતે, પણ સાફ થયું કે એટલામાં બાણે અખડયું, ને તે લેદી ઘરમાં જવાન જેનલી દાખલ થઈ,

જેનલીને હાલમાં યુક્તીથી ગોલ્ડનના ઘરની લીગર ચાકરડી બનાવી હતી, તેથી તેણી સઘળી ખાતમી પુરી પાડતી ને આજે પણ તેણીની હસ્તી મુખમુદ્રા પરથી લીગર બાણી લીધું ને તે ખડખડ થયું,

“ખુશી થાઓ, મી. લીગર, ગોલ્ડનને સેક્રેટરી ડેવીડ મેનલી આજે પેલા ઝેરી તીરથી મરણ પામ્યો છે, અને આપણો એક દુશ્મન ઓછો થયો છે” જેનલીએ આવતાની સાથ કહ્યું,

“બીજાકુલ જુદું, જો આ ચીઠીમાં લેદી દુશ્મન લાર્ક્સ પર મારી ઉપર લખે છે કે ડેવીડ મુવો નથી ને તારી મહેનત નીવડળ ગઈ છે” ને તું કહે છે તે મુવો, ત્યારે એમાંથી આવું કોણ? લીગર ગુચવાઈ પેલી લેદી ખુરખાળાની આવેલી છીંકો જેનલીને દેખાડતો બોલ્યો.

“આ ચીઠી સફતર ખોટી છે હું ખાત્રીથી કહું છું કે ડેવીડ મુવો છે, છતાં તમને વીશ્વાસ ન આવતા હોય તો હમણાંજ તેની લાશ કબ્રસ્તાનમાં લઈ જશે, તે નજરે જુવો” જેનલીએ ખાત્રીથી કર્યું, અને લોગરને પણ તે માનવું પડ્યું, તોપણ એક દુશ્મનને કબ્રસ્તાનમાં મુતેલો નજરે જોવા વગર આ બદમાશ થી રહેવાયું નહીં, ને તે પોતાની ટોળી સાથજ મોટરમાં બેસી જ્યાં સર ગોલ્ડને પોતાના કુટુંબ માટે બંધાવેલું કબ્રસ્તાન હતું. ત્યાં આવી પહોંચ્યો તો ખરેખર એક હૃદય લેદક પણ લીગરના દીલને તો ખુશ કરનારો દેખાવ નજરે પડ્યો,

તે કાળા શોકના પોશાકમાં સજ થયેલું સરઘસ-કાળા ઘોડાની ગાડીઓમાં (ડેવીડ મેનલીને કફન પેટીમાં પેક કરી) આ કબ્રસ્તાન તરફ આવ્યું હતું, ને અત્યારે આ મુડાંની પેટી કબ્રસ્તાનમાં મુકવા પહેલાની ગંભીર ક્રીયામાં રડતી મારગેરી, તેની માતા, ને સર ગોલ્ડને ભાગ લીધો હતો,

“હાથ હવે નીરાંત થઈ બસ હવે મારગેરીને પકડી પછીજ તેણીના વીચો ગથી અધમુવા થઈ જતા ગોલ્ડનપર વેર લેશું” લીગરે ડેવીડની લાશને કબ્રસ્તાન માં બંધ થતી દુરથી જોઈ પોતાના સથીઓને કહ્યું, ને તેમાના એક મારગેરીની ગાડીના કોચમેનને બોલાવી લાવવા કહ્યું, કેમકે આ કોચમેન પણ લીગરનોજ મળતીઓ હતો,

મારગેરી ને તેનું કુટુંબ. ડેવીડના શબનું છેલી વખતનું મુખદર્શન કરવા શકાયેલ હતાં તે તકનો લાભ લઈ બીગરના સાથીએ કોચમેનને બોલાવ્યો,

“મારગેરીની ગાડી પેલા જંગલને રસ્તે આવેલા પુલ ઉપરથી લેજે અમારો ત્યાં મારગેરીને કસાવવાની યુક્તિ કરી રાખો છે.”

“બહુ સાફ હું તેમજ કરીશ” તે કપટી નીમકફરામ કોચમેને કહ્યું કે

તુર્ત લીગર છેલી તાકીદ કરી મોટરમાં પેલા પુર તરફ ઉપડ્યો, ને ત્યાં જઈ અમાઉથી ફસાવા કાવત્રુ તૈયાર કર્યું.

આ બાબુ ડેવીડના મોતથી દીલગીર બની રહતી મારગેરીએ ગાડીમાં જમ્યા લીધી, ને અત્રે વધુ કહેવાની જરૂર નથી કે ગાડીના કૅબિને બનેલા લીમરના મળતીયાએ ચોક્કસ જમ્યાએ આવતાં ઘોડાને સખત આંખુક મારી ચમકાવ્યા, ને ગાડી પેલા પુલને રસ્તે લીધી.

અંદરથી મારગેરી, તેણીનો બાપ ગોલ્ડન અને મીસીસ ગોલ્ડન કૅબિનેને આ અવળે રસ્તે ગાડી દોડાવી જતો જોઈ ગાડી ચોભાવવા કહ્યું, પણ સાંભળેજ કૅષુ? તે તો દોડાવવાજ લાગ્યો, કે જે જોઈ રહ્યો પુલ પાસે ઉભેલા લીગર અને તેના જોડીયાઓ ખુશ થયા, પણ એટલામાં એક જોશયી દોડી આવતી મોટર દેખાણી, ને તે જોઈ લીગરનાં હોશકોશ ઉડી ગયાં.

કારણ? કારણ તે મોટરમાં પેલો ગેબી મહદગાર, લેડી ખુરખાવાળો લાર્ક્સ માર્ક હતો, તેણે ભયંકર વેગથી મોટર દોડાવતાં આવી ચાલતી મોટરેજ મારગેરીને ગાડીમાંથી પોતાની પાસે ઉંચકી લીધી, ને લીગર ને તેના જોડીયા અબજબીમાંથી મુકાય એ પહેલાં તો સર ગોલ્ડન હાઉસ તરફ મોટર ઉપડી ગઈ.

* * * * *

હાથમાં આવેલો શીકાર છટકવાથી લીગર પોતાના ઓરડામાં તેજ રાત્રે ધુંધવાતો ખેંઠો હતો, એટલામાં ઠાસી જેનલી દોડતી આવી, ને તેણે આવતાની સાથે કહ્યું “ રાત્રે હું મારગેરીને પેલી ઝેરી દવા સુંઘાડવા ગઈ, પણ તેણીના પલંગ આગળ સેક્રેટરીનું રૂંઠ જોતાં હું ગભરાઈ નહાસી આવી. ”

“ એવકુદ, અછલ વગરની, તો ક્યાંઈ મુવાં તે વળી જીવતાં થઈ આવતાં હશે, રૂંઠ ને ભૂત, પીશાચની વાતો તદન અપ છે ” લીગરે જેનલીને હસી ઠાઠતાં કહ્યું. પણ એટલામાં બારીપરજ સેક્રેટરી ડેવીડનું રૂંઠ દેખાયું, ને લીગર ઉશકેરાયો, તેણે તે રૂંઠપર પીસ્તોલ ફેડી, પણ તે હવાના શરીરને લાગ્યું નહીં, તે હવામાં પીગળી ગયું હોય એમ જણાયું.

પણ આથી લીગર બહેમયો, કહાય આ બધી બનાવટ તો નથી, સેક્રેટરી ક્યાંક જીવતો હશે, એવી કલ્પના—સંશય—લીગરના દીલમાં આબ્યો, કેમકે તે ભૂત પિશાચને તો માનતો નહોતો ને તેથીજ તુર્ત રેડ નામના પોતાના મળતીયાને કપ્રસ્તાનમાં બરાબર તપાસ કરી આવવા લોગરે હુકમ કર્યો ને તની સાથે એક જોડીદાર પણ આપ્યો.

તે ભયંકર કાળી રાત્રિએ કાળાશ પાથરી કપ્રસ્તાનને વધારે ભયંકર બનાવ્યું હતું, છતાં તારલીયાના પ્રકાશથી આંખું અજવાળું તે કપ્રસ્તાનમાં પડી, તોજી લાશની પેટીઓ ઓળખાવવામાં મદદ કરતું હતું, તે વખતે લીમરનો સેવક મી. રેડ પોતાના જોડીદાર સાથે ધીમે પગલે કપ્રસ્તાનમાં દાખલ થયો.

રેડનો જોડીદાર જરા બીકજીવનો સરદાર હતો, તેથી સેક્રેટરી ડેવીડનું સુઠકું પેટીમાં છે કે કેમ? તે જોવાની હિમત ન કરી શક્યો, બ્યારે કંઈ

છાતીનો રેડ આ બીકણ બીરૂ મીત્રને કબ્રસ્તાનના દરવાજામાં મુઠ્ઠી ડેવીડની પેટી પાસે ગયો, ને પેટી ખોલી પોતાની પાસની મીણબત્તી સળગાવી બેઠું, તો સઘાની 1નંદમાં કુતેલા સેકરેટરીનું શબ તે શાન્તપણે સુતું હતું.

રેડની ખાત્રી થઈ કે ડેવીડ બરાબર મુવોજ છે, ને તેથી તે ફરી પેટીનું કાંઈ પણ બંધ કરી કબ્રસ્તાનના દરવાજામાં ઉભા રાખેલા બેડીદારને હાંક મારે, તો આશ્ચર્ય કે તે બેડીદાર ત્યાંથી ગુમ થયો હતો, પણ કાન માંડી સાંભળતાં કબ્રસ્તાનના ઉંડાણ ભાગમાંથી તેની ધીમી દુઃખની ગુમ આવતી હતી.

રેડ, વધારે હીમત ને ધર્મ ન રાખી શક્યો, ભુતના ખ્યાલે તેને ભડકાવ્યો, ને તુતું તે મુઠ્ઠીઓ વાળી લીગરના રહેઠાણ તરફ દોડ્યો, તે (રેડ) બ્યારે લીગર પાસે આવી પહોંચ્યો, ત્યારે લીગર ઉસકેરઈ ખેઠો હતો, કેમકે તેણે ફરીવાર પોતાની સામેજ ખુરશી પર ડેવીડના રૂઢને ખેઠેલું બેઠું હતું, ને તે, તે રૂઢને મારવા ગયો, એટલામાંજ તે હવાઈ શરાર હવામાં પીગળી ગયું હતું, ને તેથી જરા ગળરાઈ ઉશકેરાઈ લીગર ખેઠો હતો, એવામાં આવી આ રેડ ખબર આપ્યા કે “ડેવીડ બસબર મુવો છે. તેનું શબ પેટીમાં પડ્યું છે, નક્કી તેનું રૂઢજ આપણને સત્તાવે છે, કેમકે મારી સાથે આવેલા બેડીદારને પણ તે રૂઢ કબ્રસ્તાનમાં ખેંચી ગયું છે”

“આ તું શું બકે છે,” હજી પણ રૂઢ ને ભુત પ્રેતની વાત માનવા આના કાની કરતા લીગરે રેડ તરફ ગુસ્સાથી બેઠું પુકાર્યું અને આ બાબતમાં સત્ય શું છે? એ બાણવા તુર્તજ તે પોતે તદ્યાર થયો.

લીગરે એક રશાયની નાનો પ્રાંબ પોતાના ખીસામાં લઈ લીધો, ને પછી ચમપુરીથી ન્હાસી ગયેલા કેઈ પુણ્યાત્માને જમનો દુત શોધવા નીકળે તેમ તે કબ્રસ્તાનમાં ડેવીડનું મુદદું નજરે ભેવા ચાલ્યો, તે પશ્ચર છાતીનો પીશાચ લીગર કબ્રસ્તાનમાં આવી પહોંચ્યો, ને બેધડક નીડર બની ડેવીડના શબની પડેલી પેટી તરફ ગયો.

ધુજતે હાથે તેણે પેટી ઉઘાડી, ને અંદર બાણે પોતાના તરફ હસતો દોડ્ય, તેમ ડેવીડના મુઠ્ઠાંને ભેતા લીગર અનુનથી ઉછળી બાણે બાકી રહેલું વેર આ મુઠ્ઠાં પર લેતો દોડ્ય, તેમ અનુનથી મુઠ્ઠાંના મોઢ પર પોતાનો લોખંડી પંબો માર્યો.

પણ પંબે વાગતાંજ તે મુઠ્ઠાંનાં મોઢાના કુરૂર ભુસ કરતા બે પાંચ ટુકડા થઈ ગયા, “પ્લાસ્ટરનું પુતળું, દગો દગો-લીગર એકલોજ ઉશકેરાઈ પુકારી ઉઠ્યો, ને બાણે એ પોકારનો કબ્રસ્તાનમાંથી પડ્યો પડતો દોડ્ય, ઉતર મળનો દોડ્ય, તેમ રક્ષામેથી અગાજ સંભળાયો, “હા, દગો, હા, હા, હા, હા, તારો સગો તો અહીં તારો સામે જીવતો ઉભો છું,” હસતો હસતો બાણ ઘેરમાંથી ઉઠી ડેવીડ આવ્યો દોડ્ય તેમ લીમરની સામે તે પતલો આકાર ઉઠે: રહ્યો.

“કોણ દુબન ડેવીડ,” લીગરે તે હસ્તો આકૃતને ચમકી પુછ્યું.

“હા, કીલદાર દોસ્ત, હું પોતે જીવતો બનતો ડેવીડ, ને મારી પાછળ ચાલ્યા આવતા આ તારા પાંર પોલીસ, ને ખરેજ પોલીસ ને ડેવીડે લીગરને ઘેરી લીધો આ શું? બેઠ ખરી વાત શું? ત બાણવાણ્યો, કવીન વિક્ટોરીયાનું ચાહુ પ્રેશામ-કેમકે બચકર રણસંશ્રામ હવે પછીની વાતો સાથે બેઠાયેલો છે.

પ્રકરણ ૨૧ મું.

“કરાવે કામ તો કુડાં, ખરે કંગાલ, કંગાલી
ભયંકર શ્રાપ છે ભુડો ગરીબાઈ, ગરીબાઈ”

ખરેજ ગરીબાઈ, એ કોઈક વખત એક ભયંકર શ્રાપ સમાન નીવડે છે, કે જે શ્રાપનાં દર્શન આપણને ન્યુયોર્કના એક ખુણામાં થાય છે, આજે આ શ્રીમંત શેહેરના છઠ્ઠા ખુણામાં પડેલું મી. ડોન ઓમારાનું કુટુંબ કંગાલીયતની આઈમાં સળડતું હતું, તેની સ્ત્રી આજે મહીનાઓ થયાં બીમાર હતી, તેણીની હવા કરવાને પણ ડોન ઓમારા પાસે પૈસા નહોતા.

વીલેર ફેકટરીમાં ડોન, એક ટુંક પગારનો કામદાર હતો, ને તે ટુંક આવક પરજ આ બીમાર બેરીની અને ખુબસુરત જવાન બેટી પેગીના પોષણનો ભવિષ્યની આશાનો આધાર હતો, આજ કાલ તો આવા ટુંક પગારમાં ડોનને ભુખમરાનો વ્યાધી વેઠવો પડતો હતો. બધું દુઃખ ખમી શકાય, પણ ભુખનું દુઃખ સહન ન થઈ શકે તેવું છે, ભૂખ્યો માણસ શું નથી કરતો?—

“ભૂખ ભભાવે ચીત, ભૂખ મતી મુંઠ બનાવે

“ભૂખ બનાવે ચોર ખુન પણ ભૂખ કરાવે

તેમજ આ ભુખનો માર્યો ડોન પણ અત્યારે ભયંકર કામ કરવા તૈયાર થયો, અને અફીણની દાણ ચોરીનો ધંધો ચલાવતા ચીનાઓનો સહાયક થયો, પૈસાની નજીવી લાલચે આ ભયંકર આક્રમક ડોને પોતાના માથાપર બ્લોરી લીધી ને તેજ સાંજે કારખાનામાંથી ઘેર આવ્યા પછી પોતાના નીચેના ગોડાઉનમાં ચીનાઓ તરફથી આવી પહોંચેલું અફીણ પેલા લાકડાના ટુકડામાં ગોઠવી ચોર ધંધાની શરૂઆત કરી

જવાન બેટી પેગીએ છુપાઈ બાપનું આ કામ જોયું, ને પોતાને માટે તેમજ પોતાની બીમાર માતા માટે આ ચોરીના ધંધા કરતા બાપપર તે પ્રમાણિક છતાં ગુસ્સો ન કરી શકી, પણ એક ઊંડો નિશ્વાસ નાંખી તેણી માતાની રાહ જોતી માતાની સારવાર કરવા ગઈ. તેણી તે બીમાર માતાને થોડોક સેરવો પાઈ ફરી આવી બુવે છે, તો ગોડાઉનના દાદરપર એક મોટી મુછવાળો શઠોડી કદનેઃ આદમી એક હાથ જોળીમાં નાંખી ચુપકીદીથી ઉભો હતો, તે બીલારાના જેવી ચમકતી આંખોથી ગોડાઉનમાં અફીણના પાસા છુપાવતા ડોન તરફ જોઈ રહ્યો હતો.

પેગીએ જોયું, ને તે જવાન બાળા ઉશકેરાઈ, જો કે તેણી બાપનું આ કામ વખાણતી તો નહોતી, પણ પેટને માટે પાપ કરતા પિતાને લેક કેઈ બાણી ભય, તે પણ તેણીને પસંદ નહોતું, તેથી તુરંતજ અંદરના ઓરડામાં દોડી ગઈ; ને એક નાની પીસ્તોલ લઈ તે આ ઉભેલા અમર્યા તરફ દોડી આવી.

બણે શક્ષસને નાશ કરવા કોઈ દેવી હુમલો લાવતી હોય, એવી આ પીસ્તોલ સાથે પોતાના તરફ દોડી આવતી પેગીને જોઈ તે મજબૂત શખ્સ અમર્યા, જે કદમ પાછળ હઠ્યો, ને પેગી પણ પીસ્તોલ તેની છાતીપર તક્કી

“આલ જલદી પહાર બા”—કહેતી વધુ પાછળ હઠવા લાગી, ને તે દેખાવે ફર લાગતો શખસ પેગીના હાથમાં રહેલી મોતની બેન જેવી પીસ્તોલથી પાછળ હઠતો છેલ્લા દ્વાર સુધી આવી પહોંચ્યો, તેજ પળે પેગીની સેજ ગફલત મતાં તે ફર શખસે કાગડો જેમ બાળકના હાથમાંથી ખાવાનું છુંટવી લે, તેમ પીસ્તોલ છુંટવી લીધી—છીનવો લીધી.

“હી, હી, હી, કેમ, ક્યાં ગઈ તારી હુશીયારી,” પીસ્તોલ છીનવી તે નકટની માફક હસી પડતો શખસ તે જવાન બાળાને અપમાન થાય તેવી રીતે અડપલું કરી બોલ્યો.

“બા મેહરબાની કરી અહીંથી બા, તું કોણ છે? અમો ગરીબોને શામાટે મતાવે છે?” પેગી હવે નરમ થઈ ગળગળીત કંઠે બોલો ઉઠી.

“હું ગરીબ! ગરીબ કે શયતાન ચોર, તારો બાપ તો અફીણની દાણચોરીનો ધંધો કરે છે, ને વળી તું ગરીબ, કંઈ ફીકર નહીં, હવે તો તારા બાપને સપડાવી, વીશ વર્ષની સજાએ પહોંચાડી એક સરકારી એજન્ટ તરીકેની મારી ફરજ હું અઢા કરીશ ત્યારેજ ગરીબાઈ ને શ્રીમંતાઈનો કસોટી થશે. સમજ કે, એમ ગરીબ બની હવે તું તારા બાપને સજામાંથી છટકાવી શકનાર નથી,” કંઈક ગંભીર બની રૂવાબથી તે શખસ બોલ્યો.

હું તમારે પગે પડું છું એજન્ટ સાહેબ, કોઈ પણ રીતે મારા બાપને બચાવો, ખરેજ અમો ઘણાં ગરીબ છીએ, મહારી માતા સીક છે, ને તેથીજ આ ભયંકર કૃત્ય નાચારીએ મહારા બાપે કયું છે,—નહિ તો”—એટલું કહેતાં તો મોતીનાં દાણા જેવાં આંસુઓનાં બીંદુઓ તે છોકરીના ગોરા ગાલપર ટપકી પડ્યાં અને તેણીનું હૈયું ભરાઈ ગયું.

પણ—પણ આ ફર સરકારી એજન્ટ કહેવરાવતા શખસની આંખમાં દયા ન આવી, તે સ્વાર્થી કંઈક છુપી મતલબથી હસી બોલ્યો, “હા બે તારા બાપને બચાવવોજ હોય તો એક કામ કર, ને ગઈ કાલે સવારે વીલર ફેક્ટરીમાં તને મળેલી મીસ મારગેરીને કોઇપણ ચુકતીથી આજે રાત્રે મારી પાસે લઈ આવ.”

“શું એક જવાન કુંવારીકાને રાતની વખતે હું ફાસલાવી તારી પાસે લઈ આવું, ઓ! હવસી—

“ચુપ વધારે ના બોલ. નહીતો તારા બાપને હમણાંજ પકડવા પોલીસને બોલાવું છું” તે ફર બેઠી શખસે દમ માર્યો, ને તેથી આખરે લાચારીથી આ કાળું કામ કરવા પેગી પાસે કળુલાત લઈ ગયો, ને જેવી તે શખસની પીઠ ફરી તેવોજ ઘરના ખુણામાંથી એક ઘુરખાવાળો આકાર નીકળી આવ્યો, ને તેણે આ ભયંકર કળુલાતથી ત્રાસી ગયેલી ને રડતી પેગીને કહ્યું “નહાની છોકરી, પેલા ફર શખસે તને શું થતાવી? મને કહે, હું તને મદદ કરીશ”—પણ નહી, તે છોકરી કથો જવાબ દઈ શકી નહી એટલે વળી ઘુરખાવાળાએ કહ્યું “ગભરા ના, તે શખસે તને શું કહ્યું, તે તું મને કહે, તે એક બદમાશ છે, ને તેનું નામ લીગર છે.”

હા, તે લીગરજ હતો, ગયા અઠવાડીઆમાં તે કબ્રસ્તાનમાંથી બોંબ ફાડી પોલીસના હાથમાંથી છટક્યો હતો ત્યારથીજ વેષ બદલી આ વીલર ફેક્ટરીમાં પ-

હેરીગર તરીકે રહ્યો હતો, કે જે ફેક્ટરીમાં આ આપણી નવી કંગાળ છોકરી પેગીને પીતા ડોન પણ મજૂરી કરતો હતો.

લીગર આમ પહેરીગર બનેલો છતાં ફરી મારગરીને કબજે લેવા સુકતી થાયતો હતો, એવામાં ગઈ કાલે એકાએક યંત્રો એવા મારગેરી વીલેર ફેક્ટરી. માંજ ગ્યાલો ને ત્યાંજ પોતાના બાપને ખાવાનું આપવા આવેલી આ ગરીબ પેગી સાથે, એ લીગરે એકાએક, ને તેથી આ પેગી મારફતજ મારગેરીને ફસાવવાનું તેણે તેજ ક્ષણે નક્કો કર્યું.

આજે તે લંપટ લીગર પેગીને પોતાના હાથમાં લેવા તેને ઘેર આવ્યો હતો. એવામાં એકાએક પેગીના બાપ ડોનને અફીણની દાણચેરીનું કામ કરતો જોઈ તે હુશ્ચાને પેગીને હાથમાં રાખવાનું સાધન આઈતુજ મળી ગયું, ને આપણે વાંચ્યું તેમ તેણે તે સંભોગનો ખરાબર લાભ લઈ પેગીને ભડકાવી પોતાનું કામ કરી આપવા ફરજ પાડી.

પેગી, સ્વભાવે નીચ નહીં હોવાથી આવું કામ કરતાં તેણીનું હૃદય દુખાયું ને રડવા લાગી, છતાં આવી પહોંચેલા બુરખાવાળાની સમજવટથી પણ તેણી કાંઈ ખરો ખુલાસો કરી શકી નહીં, તેથી બુરખાવાળો નીરાશ થયો એવામાં સ્હામે એક પડછાયો દેખાયો, ને બુરખાવાળો ઉતાવળે પગલે બામુના ખાંચામાં અદ્રશ્ય થયો.

પ્રકરણ ૨૨ મું

તુજ વિહર દાવનલ હટે નહિ અંતરથી,
તુજ દશનવિષ્ણુ નહિ મટે વ્યાધિ મંતરથી

કોચપર બેઠેલી મારગેરીના સુકાયેલા હોઠામાંથી એ ઝીણો ગણગણાટ થયો. અને ખરેખર પેલા કપ્પસ્તાનમાં લીગરના બેંબથી ઇજા પામી ગયેલા આશક ડેવીડની યાદ મારગેરીને સત્તાવતી હતી, તેનો એક પડથોજ હતો જો કે પેલા લેલી જેમી બુરખાવાળાએ તેણીને ડેવીડ માટે ધીરજ ધરવા કહી હતી, છતાં તેણી તે બહાલા આશક વગર ઘણી બેચેન રહેતી, ને અત્યારે પણ તેવીજ બેચેન હાલતમાં બેઠેલી હતી, એટલામાં પેગી ત્યાં દાખલ થઈ.

હમેશાં બહાલાંઓનો વીરહ હૃદયને વધુ દયાળુ બનાવે છે તેમજ દયાળુ બનેલી મારગેરી ગરીબ પેગી તરફ ફક્ત દયાથી ખેંચાઈ હતી, પણ તેણી કયાં બહુતી હતી કે આ ગરીબ છોકરીજ તેને ફસાવવા આવી હતી.

ને તમે સમજો છો તેમ તેણીને ફસાવવાજ આવી હતી, લીગરે પેલા લેલી બુરખાવાળાને પેગી સાથે વાત કરતો છુપાઈને જોઈ લીધો હોવાથી રાત સુધી ધીરજ નહીં ધરતાં, પેગીને પોતાના પ્રોગ્રામમાં ફેરફાર કરી હમણાં હમણાં મારગેરીને લઈ આવવા મોકલી હતી.

પેગીએ મારગેરી પાસે આવી બસબર નાટક બજવું, ને તેણીનું દીલ દુખાતું હોવા છતાં ફક્ત બાપના બચાવ ખાતર તેણીએ કપટકળા વાપરી બેસેલ થઈ મારગેરીના પગ આગળ તુટી પડી. મારગેરીએ ક્યાથી આ ગરીબ છોકરીને શુદ્ધિમાં લાવવા પ્રયત્ન કર્યો, ને બાણે પોતાના હાથમાં ગચેલો આત્મા પાછો આવતો હોય, તેમ પેગીએ પોતાનાં કમળનાં પાંદડાં જેવાં આંખના પોપચાં ઉઘાડ્યાં,

“કેમ પહેન, એકાએક ત્હને શું થયું? હવે કેમ છે?” મોટી પહેનની જેવી મમતાથી મારગેરીએ તે સાવધ થએલી પેગીને પુછ્યું.

“ઠીક છે પહેન, પણ હવે મ્હને લાગે છે કે હું બેએક દીવસમાં મરી જઈશ, મ્હારા શરીરમાં કંઈ છુપી બીમારી થઈ આવી છે, પહેન, તમે મ્હને મ્હારા સુધી પહોંચાડી જશો?” પેગીએ આવી રનેહાળ મુર્તી ને દસાવવા ચુકતીનો આરંભ કરતા ચીરાતા હૃદયે કયું.

“બાણીજ ખુશીથી,” ગરીબોને મદદ કરવામાં જીવંતની સાદૃશ્યતા સમજનારી મારગેરી બોલી, ને તેણીએ તુર્ત પોતાની ટ્રેપી પહેરી લીધી, ને પેગીનો હાથ પકડી તેણી બાહર પડી.

સાંજનો સમય થયો હતો, સુર્યની સ્વારી પશ્ચિમ દીશામાં સરી પડતી હતી, અને આ બંને બાળાઓની સ્વારી તેજ વખતે પેલી ફેક્ટરી તરફ ઉપડી હતી, ફેક્ટરી નજદીક તેઓ આવી પહોંચ્યાં, ને મારગેરીએ પેગીને પુછ્યું, “પહેન, ત્હારું ઘર, શું આ, ફેક્ટરીની નજદીક છે?”

“હા, અમે ફેક્ટરીના એક ઓરડામાંજ હાલમાં વગર ભાડે રહીએ છીએ,” એમ કહી તેણી મારગેરીને એક ખાંચાના ઓરડામાં લઈ ગઈ, ને તે ઓરડામાં મારગેરીને બેસાડી પેગી ચુકતીથી બહાર નીકળી ગઈ, કે તેજ પળે એ અમેરી કાનો અઠંગ ઉઠાવગીર બદમાશ લીગર તે ઓરડામાં દાખલ થયો.

એક પળની અબાયળી! બીક અને દુશ્મનના ઓર્ચીતા મેળાપે મારગેરીને ગભરાવી મુકી, તેણી એક ફાળ મારી ગભરાએલી હરણીની માફક ઉભી થઈ, ન્હાસવા દરવાજા તરફ દોડી, પણ જેમ સોંહ સસલીને પકડે તેમજ પાછળથી મારગેરીનો કેમળ કંઈ લોખંડી દસ્તવાળા લીગરે પકડયો, ને ધીક્કારથી જેમ બીલાડી પોતાના શીકારને મારી નાંખવા પહેલાં રમાડે, તેમજ અટકાવી રાખી તેણીના ઝૌર ગાલપર આંગળી મારી હસી બોલ્યો, બોલ. અહીંયા તારો કયો બાપ તને બચાવી શકે તેમ છે? પેલો તારો લેલી બુરખાવાળો મદદગાર પણ અહીં આવી શકે તેમ છે?—ને—”

પણ લીગરનું એ વાક્ય અધુરુંજ રહ્યું, કેમકે એજ વખતે અંદરથી બંધ બારણાપર બે લયંકર ધડાકા થયા, ને લીગર ચમક્યો, બીજીજ પળે તો બારણાના દ્વારના બે ટુકડા થયા, ને હીંદુ પુરાણમાં જેમ પ્રહેલાદને બચાવવા થાંભલામાંથી નરસીંહરૂપ પ્રગટ થયું હતું, તેમ આ મારગેરીને બચાવવા તે ફાટલા દરવાજામાંથી બુરખાવાળો ગેબી પુરૂષ પ્રગટ થયો, તેની સાથે તેને રસ્તો દેખાડતી પસ્તાતી કુમારીકા પેગી પણ હતી.

પેગીએ લાચારીએ મારગેરીને આ દુનિયા પંખામાં સપડાવી તો હતી, પણ તેણીનું દીલ ચીરાતું હોવાથી રહતી તેણી ઘેર જ તી હતી એટલામાં આ ગેબી બુરખાવાલો તેની

પાસે દોડી આવ્યો. ને પેગીએ પણ આ વખતે આ ગેળી શખ્સને ખરી વાત કહી દીધી, તેથી તુર્તજ તે તેણીને લઈ મારગેરીની મદદે આ મુજબ આવી પહોંચ્યો, પણ તેની મહેનત વ્યર્થ ગઈ, જેવો તેને લીગરે ભેયો, તેવોજ અનુનથી દોડી મારગેરીને ફેકટરીના ઉપયોગ માટે વહેતી પાણીની નહેરમાં ફેંકી દીધી, ને નહેરનું વોટરવીલ ચાલુ કર્યું કે જેથી મારગેરી તેમાં કચડાઈ ભય-આ ભયું એક પળમાં કરી બીજી પળે પોતાની પીસ્તોલ કાઢી ગેળી પુરખાવાળા તરફ લીગરે ફેંકી, ને ગભરાટમાંજ તુટેલું ખારણું કુદાવી નાઠો.

લીગરની પીસ્તોલમાંથી ઉડેલા છરાથી મેજ ઝખમી થયેલો પુરખાવાળો ને પેગી જરા વારમાંજ સાવધ થયાં. ને સાવધ થતાંની સાથે ગેળી પુરખાવાલો પેલા વોટરવીલ નજદીક દોડી ગયો, ને તેને ફરતું બંધ કરી મારગેરીને કચડાતી કટોકટ વખતે સડો સલામત બચાવી લીધી, લીધી, ને પછી અંદરથી તેણીને સડી સલામત ઉપર લાવવા પેગી તે નહેરમાં ઉતરી કે આ ભેદી શખ્સ કેણુ બણે શાકારણથી ત્યાંથી ઉતાવળે પલાયન થઈ ગયો.

પેગીએ મારગેરીને પાણીની ખાંડેર કાઢી, ને જેને હાથે પોતે ફસાઈ હતી, તેને હથેજ બચાવ થતો ભેઈ મારગેરી આશ્ચર્ય પામી, પણ પેગીએ ટુકમાં ગર્ભિંત ખુલાસો કરી. મારગેરીને પોતાને ઘેર આવવા વીનવી, મારગેરી લીગર સાથની અપાઝીમાં તેમજ પાણીમાં પડવાથી થાકી લેથ પોથ થઈ ગઈ હતી, તેથી પેગીના આમંત્રણને બહાલ રાખી વિશ્વાસથી તેણીને ઘેર ગઈ. પણ ત્યાં જતાંજ હાથ, લયંકર આ શું આકૃત, પોલીસોએ પેગીનું ઘર ઘેરી લીધું. કારણ ? કારણકે લીગરે પેલા ઘરમાંથી નહાસી પોતાના બનાવટી વેશમાં પોલીસને ખબર આપી હતી કે, પોલીસને હંફાવનાર લાક્ષીંગ માસ્ક યાને ગેળી પુરખાવાલો સુવો છે, અને તેની સાથે અકીણની હાણ ચોરી કરનાર ડેન ઓમારા ની દીકરી પેગી પણ મરી છે.

ડેન ઓમારા, અકીણની હાણ ચોરીનો ધંધો કરનાર છે ?” પોલીસોએ પુછ્યું, ને લીગરે જવાબમાં તેના ગોડાઉનની ઝડતી લેવા પોલીસને સુચવ્યું, ને પોલીસ તે ગરીબ ઘર તરફ દોડી, કે જે વખતે ગરીબ ડેન, પોતાના ગોડાઉનમાંથી એકાએક અકીણના પાસા શુભ થયેલા ભેઈ તુર્તની મારગેરીને લઈ બહારથી આવેલી પુત્રી પેગીપર છેડાતો હતો, એટલામાં પોલીસે આવી તે ઘર ઘેરી લીધું. ઘરનાં સઘળાં ગભરાઈ ગયા.

ઝડતી લેવી શકુ થઈ, પણ અપ્રીણનો એક પણ પાસો ન નીકળ્યો, કે જેથી પોલીસ ડેનપર ગુન્ડો સાબીત કરી શકે, પણ અપ્રીણ છુપાવવાની જગામાં શોધ કરતાં એક ગેળી મદદગારની ચીઠી, અને એક નોટનો થોકડો નીકળ્યો, જેમાં લખ્યું હતું, કે,

મી. ડેન ઓમારા,

તારી મુસ્કેલી દુર કરવા આ નોટનો તું ઉપયોગ કરજે. એ હવે તારી માલેકીની છે—

લી. ગરીબોનો સ્હાયક

લાક્ષીંગ.

અહીં, જ્યાં પકડાઈ જવાની ચિંતા હતી, ત્યાં આ કેવી યુગ્મલિકી, આરોપ ને આકૃત દુર જઈ લક્ષ્મી દેવીની આ કેવી લીલા દેહર, પણ આ બધું કહો- નાથી, પેગી ને મારગેરી બોલી ઉઠ્યાં, " ગેળી મદદગારથી, હા, તે તેનું જ પરાક્રમ હતું.

તે કંગાલ ઘેર લક્ષ્મીદેવીની પદ્મરામણીથી-કે પછી ગેળી મદદગારની મહેરબાનીથી પણ આજે ગાજતું વાજતું થયેલું હતું, ખુબસુરત પેગી કે જેણીને હાથ ધરવા માટે પહેલા કોઈ તૈયાર નહોતું, તેણીના પર આજે એક જવાન આશક થઈ પેગી પાસે પડ્યો પાથરોજ રહેતો હતો.

આજે તો ખરેખર તે ઘરમાં સ્વર્ગની શાન્તિ ને ઇંદ્રસભાનો રંગરાગ બમી રહ્યો હતો. એવામાં પેગીની નજર એક દીવાલ પર લગાવેલા કાગળ પર પડી, તેમાં ફક્ત તેણીનું નામ લખેલું હતું ને બાબુમાં કાળો ડાઘ હતો.

પેગીએ આ ભેદી નિશાની સઘળાને દેખાડી ને તે શું હશે, તેની કલ્પના કરે, એ પહેલાં તો ઘરમાંથી જેમ ઉંદર નીકલે તેમજ ભેદી ખુરખાવાલો ત્યાં આવ્યો, તેણે આવતાંજ સઘળાને સાવધ થવા બુમ પાડી, બાબુ બાબુ કરતો તે પેગીને એક બાબુ લઈ ગયો ને બારી નજદીક એક પેગીના જેવું પુતલું બનાવી ગોઠવી દીધું. કેમકે બદમાશો તરફની આ રપોટેડ ચોરનીગની શુભ લેવાની નિશાની હતી, તે એ સારી રીતે સમજતો હતો, વલી એપણ બણતો હતો કે પેગીને લીધે, હુઆ લીગરની બાજુ ઉંધી વળી હોવાથી તે તેણીને શુભ લેશે.

હવે ઉપર મુજબ પુતલુ ગોઠવ્યાને બે એક મીનીટ નહીં થઈ હોય, એટલામાં એક સુસવાટા કરતું ઝેરી તીર આવ્યું, ને પુતલું નીચે પડી ગયું. સઘળાની આંખો ધાસ્તીથી ઉંચે ચઢી ગઈ, પણ ભેદી ખુરખાવાલો સાવધ હતો, તેણે તુર્તજ પેગીના આશકને સામેના ઘર તરફ દોડાવી બલામણ કરી કે તે ઘરમાંથી નીકલતા શખસને પકડી લ્યો.

બીજા બાબુ પેગી બણે મણું પામી હોય એવો દેખાવ કરી ડેન ઓમારા ને બીજા મારા ત્રણ મીત્રો તેણીને ઉપાડી નીચે ઉતરવા લાગ્યા, કે જેથી સામે તીર ફેંકનારો બદમાશ તેણીને મરણ પામી એવું માની જલ્દી બહાર પડે, ને તેમજ થયું, તે ઝેરી તીર ફેંકનાર કે જે બીજો કોઈ નહીં પણ પોતાની બાજુ નિષ્ફળ ગએલા લીગરનો બેડીદારજ હતો, તે સંતોષ પામી બહાર નીકળ્યો, કે તેજ પળે પેગીના આશક ને તેના મીત્રોએ તે હુઆની પુક પકડી.

પણ જેમ ઉડતું પતંગીયું જોત જોતામાં અલોપ થઈ જાય, તેમ તે બદમાશ એક ઘરનાં ખાંચામાં ગેપ થઈ ગયો, સઘળા તેની પુઠે પડ્યા, પણ સઘળાની નિરાશા વચે તે ખાંચામાંથી બદમાશને બહારે એક સાઠ વર્ષની બુઢી દમથી ખોં ખોં કરતી આવતિ જણાઈ.

આ બુઢીને સઘળાઓએ પુછ્યું, કે કોઈ નહાસતા બદમાશને જોયો છે ? પણ તે ઓછું સાંભળતી ડોકરીયે ઘણા શવાલો પછી પોતાનું માથું નકારમાં ધુણાવી રરતો માખ્યો, ખરેખર એજ વખતે જો ત્યાં ગેળી મદદગાર હતો, તો આ બુઢીને ગળચીમાંથીજ પકડી પટકતો, કેમકે તે બદમાસ પોતેજ હતો.

પેગી પોતાના હુમલામાંથી બચી, ને તેથી તે આખો દીવસ તો તેણી બહાર નીકળી, પણ ખીજે દીવસે તેણીને આદમીકસ સ્ટુડીઓમાં ફરજિયાત જવું પડ્યું, કેમકે તેણીને મારગેરીની બલામણથી આ સ્ટુડીયો(ચીત્રશાળા) માં મોડલ તરીકે કામ મળ્યું હતું, તેણી ખુબસુરત હોવાથી આ ચીત્રશાળાનો માલેક ચીતારો આદમીકસ તેણીના પરથી એક સુંદર ચીત્ર ચીતરતો હતો,

તેણી હમેશ મુજબ આજે સ્ટુડીયોમાં ગઈ, ને કામ પૂરું થતાં કંઈપણ હરકત વગર ઘેર આવી, ને ખીજે દીવસે એજ નીચમીત ટાઇમે તેણી જનાર હતી, એટલામાં રાત્રે તેણીને સ્ટુડીયોના માલેકના નામથી ચીઠી મળી કે તેણીએ સહવારે નવ જાગે સ્ટુડીઓમાં આવવું કેમકે અગત્યનું કામ છે.

સહવાર પડતાં પેગી તૈયાર થઈ, ને આવેલી ચીઠી મુજબ તેણી નવ વાગતેજ સ્ટુડીયો તરફ રવાને થઈ, પણ જતાં જતાં યાદ આવ્યું કે મારગેરી તેણીને મળવા આવનાર છે, તેથી પેલી આવેલી ચીઠી જ પછવાડે પેગીએ મારગેરીપર લખ્યું કે “હું જરૂરી કામસર સ્ટુડીઓમાં જઈ છું, માટે મને ત્યાં આવી મળજો” બસ એ ચીઠી મારગેરીને આપવા કહી બહાર પાપાની રજા લઈ પેગી સ્ટુડીયો તરફ આવી, ને અંદર આવતાંજ તેણીએ શું જોયું? ચીતારો બંદીવાન બાબુના ચોરડામાં કચવાતો હતો, ને હરામી લીગર અને તેના બેડાદારોએ સ્ટુડીયોનો કબજો લીધો હતો.

વાઘને જોઈ બકરીનાં જેવા હોશ કેશ ઉડી જાય, તેવીજ રીતે પેગીના હોશ કેશ ઉડી ગયાં. તેણી એક ભયની ચીચીયારી પાડી કાચપર બેસી ગઈ, ને ખાટકી જેમ પોતાના ભોગપર છરો લઈ વાંકો વળે તેમ “બરબત છોકરી તે” અમેને દગો દીધો તેનું લે આ ફળ,” એમ કહી લીગરનો મળતીયો તે નાબુક બદન-ખીલતી કળીને ગરદનમાંથી તોડી નાંખવા-ચીમળાવી નાંખવા વાંકો વળે, એ પહેલાંની એક ઝેરી સોય આવી તેના હાથમાં પેસી ગઈ. ને જાણે લકવો થયો હોય, તેમ તે બદમાશનો હાથ અચેત થઈ પડ્યો, ઓ, મારા બાપરે, એ મુંગ-બાચરણ સાથે, રામના બાણથી ચમકેલા રાવણની પેઠે લીગર ચમક્યો. તેણે આસપાસ જોયું, કોઈ જણાયું નહી, ને તેથી ફરી બીજા મળતીયાઓને પેગીનું ગળું દાખવા તેણે ઇશારત કરી, ને તે જેમ તેમ તૈયાર થયો, અરેરે, એક ઉગતી લતાને પાડવા તૈયાર થયો, પણ પ્રયત્ન મીથ્યા ગયો, કેમકે ખીજ એવી ઝેરી ટાંચણી આવી ને તેથી ખીજે કસાઈ પણ જમીન માપવા લાગ્યો, જાણે પેગીના પગમાં પડી દયાની મુર્તિ આગળ પાપની માફી માંગતો હોય તેમ.

લીગરે આ ઝેરી ભેદી ટાંચણી ક્યાંથી આવતી હતી, તે આ વખતે જોઈ લીધું, ને સ્હામે ગોઠવેલા પીકચર પર તે તુટી પડ્યો, તો જાણે પહાડના શીખર પાછળથી નીકળતો કાળાં વાદળાનો ટુકડો, તેવો ગેબી મદદગાર પીકચર પાછળથી નીકળી લીગર પર તુટી પડ્યો.

માણીપતના મેદાનમાં જાણે છેવટના નિર્ણય માટે લડતા દુર્યોધન અને બીશમ્પ્ત ફંદ ફંદ સુદ, તેમજ એ બે ફરીફો એક બીજાનું ગળું દાખવા, મારવા કાપવા પ્રયત્ન કરવા લાગ્યા, આજ વખતે બહારથી મારગેરીને પોલીસની ખુમો સંભળાઈ, કેમ કે તેણી પાછળથી પેગીને ઘેર જઈ પહોંચતાં પેલી ચીઠી જોઈ સમજી મઈ હતી, કે નકી આ લીગરનું કાવતરું છે, તેથી પોલીસને લઈ તેણી આ તરફ દોડી હતી.

પોલીસના ભયથી આ બંને હરિકેને ન્હાસવું પડ્યું. બીજાશ મેઝી બુરખા વાળાને શાહુકાર છતાં ચોર બની આ ઈન્સાફના ખાં (!) પોલીસોથી દુર રહેવું પડ્યું, ને તે લીગરને પટકી એક ગુપ્ત દ્વારથી નાઠો, જ્યારે લીગર એક લીવાલ સાથે બાંધેલા દોરડા પર ટીંગાઇ બાણે કબરમાં ઉતરતો હોય તેમ નીચાણમાં ઉતરી ગયો, પોલીસોએ આવી પેગીને છુટી કરી.

x x x x x x

તે ભયંકર જંગલના રસ્તાપર એ મોટર આગળ પાછળ પુર ઝડપથી દોડતી હતી, પાછળની મોટરમાં બેઠેલી એક પરી, અરે તમારી વ્હાલી મારગેરી, પોતાના ડ્રાઇવરને કહેતી હતી, કે “આગળ દોડતી ભાડુતી મોટરમાં બેસનારનું ધ્યાન આ તરફ ખેંચાય નહીં તેવી રીતે મોટર દોડાવજે.”

હુકમ મુજબજ ડરાઈવર અમલ કરતો હતો, જ્યારે તે મોટર આકાશ સાથે વાતો કરી રહેલાં ગીરિશૃંગોને પવનથી મસ્ત દોલતાં તપસ્વીયો જેવાં ટાઢ તડકો સહન કરતાં બુના ઝાડોના છુંડની નજદિક આવી ઉભી રહી, ને તેમાંથી લીગર ઉતર્યો, ત્યારે જરા દુર મારગેરીની મોટર પણ ઉભી રહી.

સ્કુડીયોમાંથી નાઠેલા લીગર મોટરમાં પોતાના ગુપ્ત મથક તરફ આવ્યો હતો. જેની પાછળ મારગેરીનું ધ્યાન દોરાતાં તેણી પણ પાછળ આવી હતિ.

ખરેખર તે અબળા છોકરી પ્રબળા બની હતી, ને આ વખતે ઘણું સાહસ કરી નાંખ્યું હતું, તેણીએ પોતાના ડ્રાઇવરને કહ્યું કે “જે હું દશ મીનીટમાં આ ઝાડીમાંથી ન પાછી ફરું તો તું તુર્ત સાવચેતિથી મદદ લઈ આવજે” આમ કહી તેણી તે ઝાડની ઝાડી પસાર કરી આગળ વધતા લીગરની પછવાડે પછવાડે ગઇ.

થોડી વારમાંજ એક ઉંચી ટેકરીની બાબુમાંથી લીગરને ગુમ થતો તેણીએ જોયો, ને તેથી જરા વખત થોભી તેણી પણ તે ટેકરી પાસે ગઇ, તો નીચે એક ભયંકર તીલસ્માતી ગુફા નજરે પડો, ધીમે કદમે તેણી તેમાં ઉતરી, કેટલાંક ભયંકર યંત્રોને છુપા દ્વારો પસાર કરી તેણી એક ઉંડા કોતર જેવા ચોરડા નજદીક આવી પહોંચી, કે જેની અંદરથી લીગરનો અવાજ સંભળાયો. “આવતી કાલે સવારનાજ એ બદખખત છોકરી પેગી અને તેના કુટુંબનો નાશ કરવા પેલો ભયંકર ભોંબ ગોઠવી આવો.” તે તેના સેવકોને કહેતો હોય એવું જણાયું.

મારગેરી આ ભયંકર આજ્ઞાપર વિચાર કરે, એટલામાં એક કેદીને ગરદન મારવાની મુચના કરતો હોય, એવો મોટો ઘંટ (કોલબેલ) નો અવાજ સંભળાયો, મારગેરી ચોંકી, કેમકે તે ઘંટના અવાજ સાથે એક યંત્ર દબાવવાનો અવાજ થયો, ને બાણે ઉંડાણમાંથી ઉંડી ચીસ સંભળાતી હોય, તેમ પોતાના ડરાઈવરની દુઃખની ને ભયની ચીચીયારી મારગેરીના કાનપર પડી, (એ પછીની વધુ ભયંકર ખુના મરકીની ખબર અને પેગીના કુટુંબને ભોંબનું લોભ થતું દેખાડવા ફક્ત કવીન વિક્ટોરીયા સીનેમાજ સમર્થ છે.

શહેરની મધ્યમાં આવેલું ખુલ્લો હવા વાળું

સુરતની સૌખીન પ્રજાનું મોજનું માનીતું મથક

કવીન વિક્ટોરીયા સિનેમા

ઠે. મોટી ઘડીયાળ પાસે-સુરત.

પ્રોગ્રામ દર બુધ, અને શનિવારે બદલાય છે.
થાકેલા મગજને રાહત આપવા એક લટાર જરૂર મારજો.
તરેહવાર હાઈકલાસ કોમીક, સ્ટાર ડ્રામા, સીરીઅલ,
વીગેરે જોઈ તમારી તબીયત ખૂશ થઈ જશે.

હાડવૈદ રાંદેરવાલા હોરમસજી કાવસજી ભીમ.

૫૦ વરસના જુના અનુભવી

હંમેશનો મેળાપ, મોટી ઘડીયાળ પાસે-સુરત

જ્યાં ભાંગેલા, ઉંતરેલા, હાડકાં ઈલાજ, હાડકાંનું ચુરેચુરા થઈ જતું વીગેરે
ભયંકર કેસો ખાતી પુર્વક રીતે સાબ કરવામાં આવે છે. કઈ સાહેબને
કામ પડેથી દેશાવર ખાતે પણ બોલાવશે તો આવીશું ત્યાં
- હવા વીગેરે મોકલી આપીશું.

આ જુ આના થી સુરત જેન જે જીવ પ્રેસમાં પ્રજાસકર નરમોશમ બાસે બાપુ
ઠે. ખયાલી ના ચક્રમા-સુરત.

દોહરો.—શુભસંતની બહુમાં, પીણું એક જ “માફ”
 “દીનશા” વિના બીજું નહિ, કહે જ અખતર નિઃધાર.

સુરતી સંહતાણીઓ.

“ગેબી મદદગાર” જેઠું ગુસ્સાન મેળવજો એ
 કલેજું ઠંડું કરવા “દીનશા” કુંપની ગળ સાડા

લેમન રાસપખરી વીગેરે પીજો
 હલકો માલ પીશે તો તબીબીયત બગડશે માટે સાચ્યેન રહેજો.
 દીનશા કુંપની કંચુ પોક—સુરત.

તમારા સુંદર ચહેરાને

મરીઅલ ટકું જેવા એજ લગામણે શા માટે બનાવો છો ?

“ચાંપાનેરીઆ ફાટોગ્રાફીક સ્ટુડીઓ”માં જજો

હાઇકલાસ ફાટોગ્રાફી અપ ટુ ડેટ સ્ટાઇલમાં જ્યાં
 એન લારજીંગ, આમાઈડ, સેપીઆ, હાઇકલાસ ટચીંગ વીગેરે રૂમાલ તથા વીટી
 ઉપર પણ ફાટોઆ એઈ દાંતમાં આંગળા પકડી કહેશે કે. વાહરેવાહ
 “ચાંપાનેરીઆ” કમાલ કરી બાવનાલ માટે એકવાર પૂછી ખાતરી કરો.

માલીક,

એ. એન. ચાંપાનેરીઆ.

ભાગાતગાવ રોડ—સુરત.

છાપનાર—પ્રભુશંકર નરસેરામ વ્યાસ

છાપવાનું ઠે.—શાં પુણચંદ અમીચંદનાં ધી મુરત જૈન એનજીન પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ
 અપાટીઆ ચકલા સુરત.

પ્રસીદ્ધ કરનાર—હુશેન ઈબ્રાહીમ અરછા માલેક કવીન વીક્ટોરીઆ સુરત./

પ્રસીદ્ધ કરવાનું ઠે.—ટાવર નજીક પોલીસ લેન પાસે—સુરત.

